

## **Radionica I: Provedba radionica za djecu vrtićke dobi**

Najprije će se provesti edukativne radionice za odgojitelji koje će pokriti različite tematske cjeline: opći uvod o održivom razvoju, zaštita okoliša i gospodarenje otpadom te specifične teme vezane s upravljanjem otpadom, kao što su: smanjenje nastanka, ponovna upotreba i reciklaža otpada. Odgojitelji će biti osposobljeni i opremljeni za izvođenje edukativnih aktivnosti te aktivnosti podizanja svijesti djece. Bit će im predstavljene obrazovne metode, materijali i oprema potrebna za provedbu radionica.

Odgajatelji bit će upoznati sa sva tri stupa održivog razvoja (okolišni, društveni i ekonomski).

### **Održivi razvoj – što je to i što znači?**

Najčešće citirana definicija održivog razvoja proizlazi iz izvještaja Brundtlandove komisije iz 1987. godine:

»Održivi razvoj zadovoljava potrebe sadašnjeg ljudskog roda bez da bi ugrozio mogućnosti narednih generacija da zadovolje svoje potrebe.«

Govorimo o zadovoljavanju osnovnih potreba i pravu na čisti okoliš, dostupnu do prirodnih izvora i omogućavanju dostojnog života na planetu. Govorimo o međugeneracijskoj odgovornosti, o činjenici da ćemo današnjoj mladoj generaciji ostaviti planet koji s obzirom na trenutno ljudsko postupanje ne osigurava jednake kvalitete života sljedećim generacijama. Učenici koji sudjeluju u projektu morat će se suočavati s posljedicama zagađivanja, dok će istovremeno nositi odgovornost za budućnost planeta kojeg će predati sljedećim generacijama.

### **Koja su tri stupa OR? Zašto je OR važan?**

Održivi razvoj najčešće opisujemo s opisom 3 glavna stupa od. komponente razvoja:

Okolišni stup (stanje okoliša, utjecaj našeg postupanja na prirodne izvore)

Društveni stup (utjecaj našeg odlučivanja na društvo kao cjelinu, ljudska prava, uvjeti rada, dječja radna snaga, prihvaćanje drugosti, jednakopravnost, pravičnost...)

Ekonomski stup (utjecaj odluka i radnji na osobnu, državnu i svjetsku ekonomiju, pravo na rad i zaradu)

Kad primamo odluke ili individualne ili na razini upravljanja, važno je da uzimamo u obzir sva 3 navedena kriterija (stupa) jer ćemo uvažavanjem sva 3 osigurati održivost i opstanak našeg društva/vrste na Zemlji. Ako zanemarimo jedan od tri stupa, naše postupanje neće biti održivo.

Održivi razvoj zahvaća svijest o tome da smo svi ljudi na Zemlji stanovnici jednog, zajedničkog planeta i međusobno povezani. Naše proživljavanje direktno ovisi o prirodi i okolišu dio kojeg smo. Ako uništimo ono što nam omogućava život na Zemlji, uništiti ćemo i sami sebe. Zato ideja održivog razvoja nije altruistička nego antropocentrička, t.j. zaštita proživljavanja vlastite vrste.

Koncept OR je dugoročan i njegovi učinci nisu vidljivi u kratkim vremenskim razdobljima, ali je za njegov uspjeh odlučujuće neposredno postupanje svakog pojedinca.

Na primjeru odlučivanja pojedinca OR znači npr.: Idem u prodavaonicu po hranu za svoju rođendansku zabavu. Hranu odabirem po sljedećim kriterijima: cijena (ekonomski stup), način i mjesto proizvodnje (okolišni), što moji prijatelji najviše vole (socijalni).

Očuvanje okoliša i održivi razvoj su međusobno neodvojivo povezani. Važno je da djeca znaju da čuvamo okoliš s namjerom da sami živimo u čistom i zdravom okolišu jer je naš život na taj način bolji i ljepši.

Na području upravljanja otpadom odgajatelji će biti upoznati s različitim kategorijama otpada i lokalnim sistemom odvojenog prikupljanja otpada. Upoznati će 3 glavne načine upravljanja otpadom:

1. REDUCE – smanjivanje količine otpada
2. REUSE – ponovna uporaba otpada
3. RECYCLE – reciklaža – prerada različitih vrsta otpada u sekundarne sirovine

Aktivnosti će se provoditi na 2 načina:

- a) u okviru provedbe tjedna okoliša (bit će odabran period koji će završiti tehničkim danom)
- b) provedba tehničkog dana (biti će odabran datum)

## **AKTIVNOSTI:**

**1. Uvodna rasprava o tome što je otpad, odakle dolazi, što ćemo s njim, itd.**

Priča o plastičnoj vrećici– **REDUCE/REDUCIRAJ** – prevencija otpada

Odgajatelji će s djecom voditi razgovor o tome što je otpad, kakve vrste smeća poznajemo i na koji način ih obrađujemo. Uz to na raspolaganju će imati slikovni materijal (na računalu ili tiskane fotografije), koji će predstavljati različite oblike otpada i posljedice njihovog gomilanja u urbanom i prirodnom okolišu.

Nakon toga, odgajatelji će djeci pročitati priču o plastičnoj vrećici koja će rezimirati koncept smanjivanja otpada i njegove ponovne uporabe. Čitanju priče slijedi rasprava/razgovor o priči s djecom.

Priča - Šuško plastična vrećica i Shelley morska kornjača

**2. REUSE/PONOVNO UPOTREBI – priča i aktivnosti: stvaranje otpadnih materijala– instrumenti-ples i pjevanje.** Djeca će izrađivati instrumente te će učiti pjesme.

Djeca će kroz stvaralačke radionice upoznavati različite načine ponovne uporabe otpada. Uz pomoć odgajatelja izradit će zvečke i druge ritmičke instrumente. Naučit će pjesmu i jednostavnu plesnu koreografiju koja će uključivati uporabu izrađenih instrumenata. Pjesmu

mogu otpjevati sami ili uz pratnju glazbe na radiju. Cjelokupnu pjesmu i koreografiju odgajatelji će naučiti na obrazovanju.

Pjesma i ples – Planeta Zemlja

### **3. RECYCLE/RECIKLIRAJ:**

Djeca će na tehnički dan u vrtiću igrati igru razvrstavanja otpada. Djeca će opušteno provesti dan prepun igre i zabave u kojem će naučiti nešto novo. Naučit će o važnosti odvojenog prikupljanja otpada i osobito da je sprečavanje nastanka smeća najvažnije pri očuvanju čistoga okoliša. Spoznat će također da među zagađivače ne spada samo njihovo „smeće“, već i otpadci iz industrije, poljoprivrede, itd. Kroz igru i jednostavne primjere djeca će u vrtiću naučiti zakonitosti održivog razvoja i zaštite okoliša te kako postupati s otpadom koji sami proizvode.

U svakoj prostoriji u vrtiću će se postaviti 3 kante za odvojeno prikupljanje otpada

Igra 2:

Interaktivna igra sličicama – djeca ocijene događanje i stanje na sličicama i objasne svoju odluku (npr.: Zašto je bacanje nerazgradivog otpada u prirodi pogrešno, zašto je vrećica za višekratnu uporabu zdravija za nas i okoliš nego plastična vrećica, na koje sve načine možemo ponovo uporabiti lončice, limenke, itd.)

Igra 3:

Na kraju sobe su postavljene 3 kante za odvojeno prikupljanje otpada (papir, plastika i lim, organski otpad). Djeca stoje u redu na drugoj strani sobe. Odgajatelj ima sa sobom veliku vreću u kojoj su izmiješani otpaci. Iz vreće odabere jedan otpadak i pokaže ga djeci koja se mora smjestiti oko kante u koju spada taj otpadak. Vježbu ponovimo barem 6 puta s različitim otpacima.

Igra 4:

Na kraju sobe stoje 3 kante za odvojeno prikupljanje otpada. Djeca su podijeljena u 3 skupine i stoje u 3 kolone. Svaka kolona dobije svoju vreću izmiješanih otpadaka (umjesto organskog otpada u vreći su tiskane slike otpada) Svako dijete (prvi u redu) iz vreće uzme jedan otpadak i baci ga što brže u odgovarajuću kantu (odgajatelji im pomažu i usmjeravaju). Tek kad se dijete koje je bacilo otpadak u pravu kantu vrati na kraj kolone, može sljedeći uzeti iz vreće svoj otpadak i baciti ga u kantu na drugoj strani sobe. Pobjedi skupina koja prva isprazni svoju vreću.